Tegendraads leren voor een betere wereld

een pedagogisch perspectief op wereldburgerschap en EDO

Keynote Teach *Up!* 2030 (04-03-2021)

Arjen Wals

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

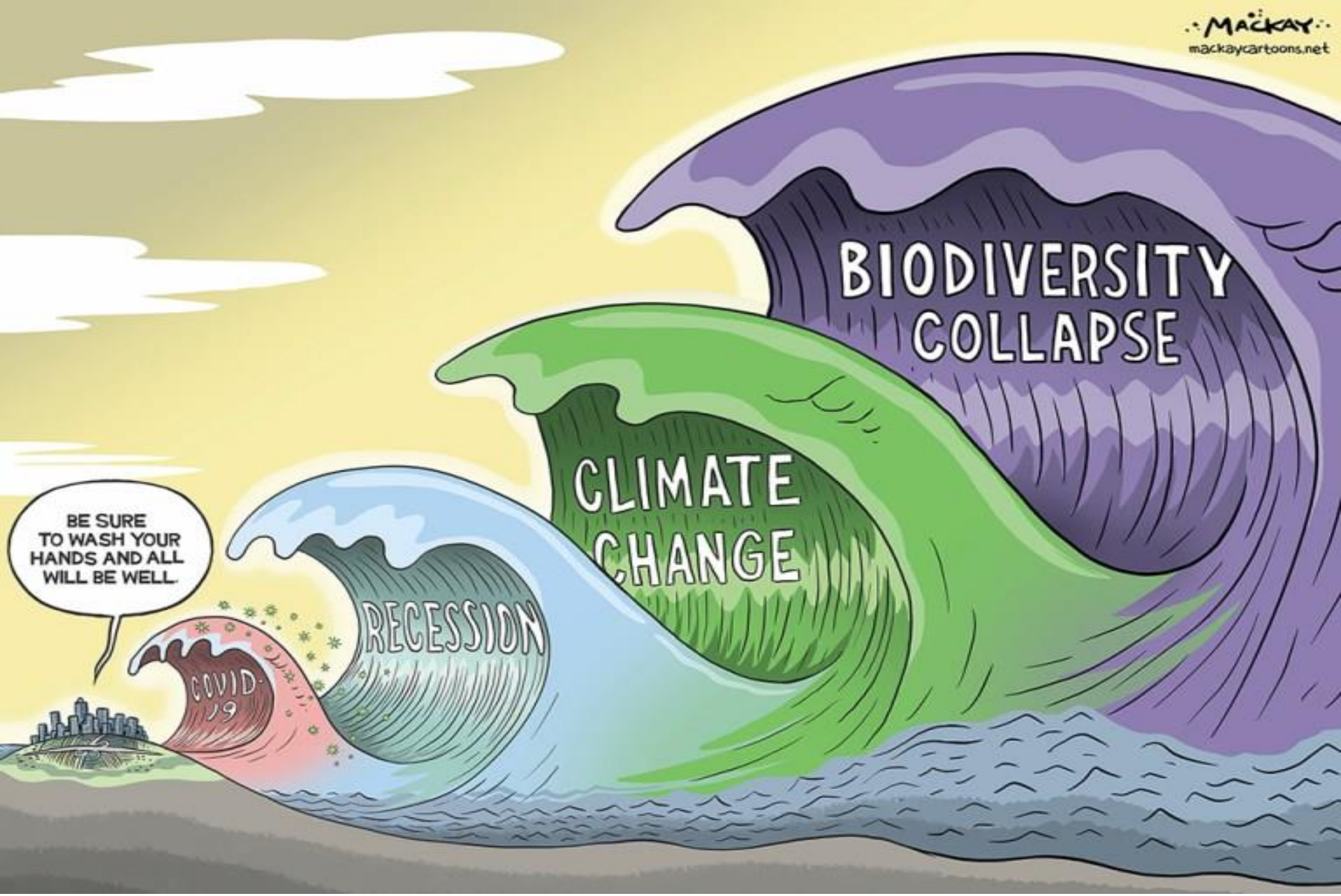

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Biodiversity

Human society under urgent threat from loss of Earth's natural life

Scientists reveal 1 million species at risk of extinction in damning UN report

Jonathan Watts *Global environment editor*

@jonathanwatts

Mon 6 May 2019 11.59 BST

Forest clearance in Indonesia. Scientists have warned of the impact of deforestation on animals. Photograph: Ulet Ifansasti/Greenpeace

Human society is in jeopardy from the accelerating decline of the Earth's natural life-support systems, the world's leading scientists have warned, as they announced the results of the most thorough planetary health check ever undertaken.

Advertisement

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

I ♥ PET HEAD
Shed Me!!
Strawberry Lemonade
Limonade à la fraise
Limonada de fresa
I ♥ PET HEAD
Shed Me!!
Melon d'eau
Sandía
I ♥ PET HEAD
Oatmeal
Champú natural
I ♥ PET HEAD
Watermelon
Melon d'eau
Sandía
I ♥ PET HEAD
Yummy Orange
Naranja deliciosa

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Vietnam's children and the fear of climate change

By David Shukman
BBC Science editor, Can Tho Province, Vietnam

4 October 2018

The threat of climate change exercises the minds of even the youngest in Vietnam

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

MOST USED Climate Myths

and what the science really says...

1. Climate's changed before
2. It's the sun
3. It's not bad
4. There is no consensus
5. It's cooling
6. Models are unreliable
7. Temp record is unreliable
8. Animals and plants can adapt
9. It hasn't warmed since 1998
10. Antarctica is gaining ice

View All Arguments...

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Warmtepomp: niet ideaal, wel innovatief

Energietransitie Nu de cv-ketel zijn langste tijd heeft gehad, dringt de warmtepomp zich op als potentiële vervanger. Maar de kosten zijn hoog en lang niet elk huis krijg je er warm mee.

Hester van Santen & Erik van der Walle 6 april 2018

Bron: NRC

NRC checkt: 'Elektrische auto's belasten het klimaat'

Dat schrijft *Der Nordschleswiger*, op basis van onderzoek in Zweden.

Paul Luttikhuis 25 juni 2017

Foto Reuters

FAIRTRADE
MAX HAVELAAR
UTZ CERTIFIED
Good inside
VRIJE UITLOOP
CPE CONTROLE
100% WEIDEMELK
GEZONDERE KEUZE
BINNEN DEZE PRODUCTGROEP
BEWUSTE KEUZE
BINNEN DEZE PRODUCTGROEP
MARINE STEWARDSHIP
COUNCIL
Halal
ONDER TOEZICHT VAN HET OPPERRABBINAAT VOOR NEDERLAND
VERANTWOORD FRITUREN
VEGETARISCH
VEGETARIEN
EVU
VEGETARIAN
KRAV
RAINFOREST ALLIANCE
CERTIFIED
EST 1987
SAFE
Erkend
Streek
product
FRANCE LIMOUSIN
BESCHERMDE GEOGRAFISCHE AANDUIDING
BESCHERMDE OORSPRONGSBENAMING
demeter
MILIEUKEUR
FARMED
RESPONSIBLY
asc
CERTIFIED
ASC-AQUA.ORG
Beter
Leven
Dieren
bescherming
GEGARANDEERDE TRADITIONELE SPECIALITEIT
VISwijzer
GOEDEVIS.NL
Ambachtelijk
Korenmolenaars Gilde
IKB

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

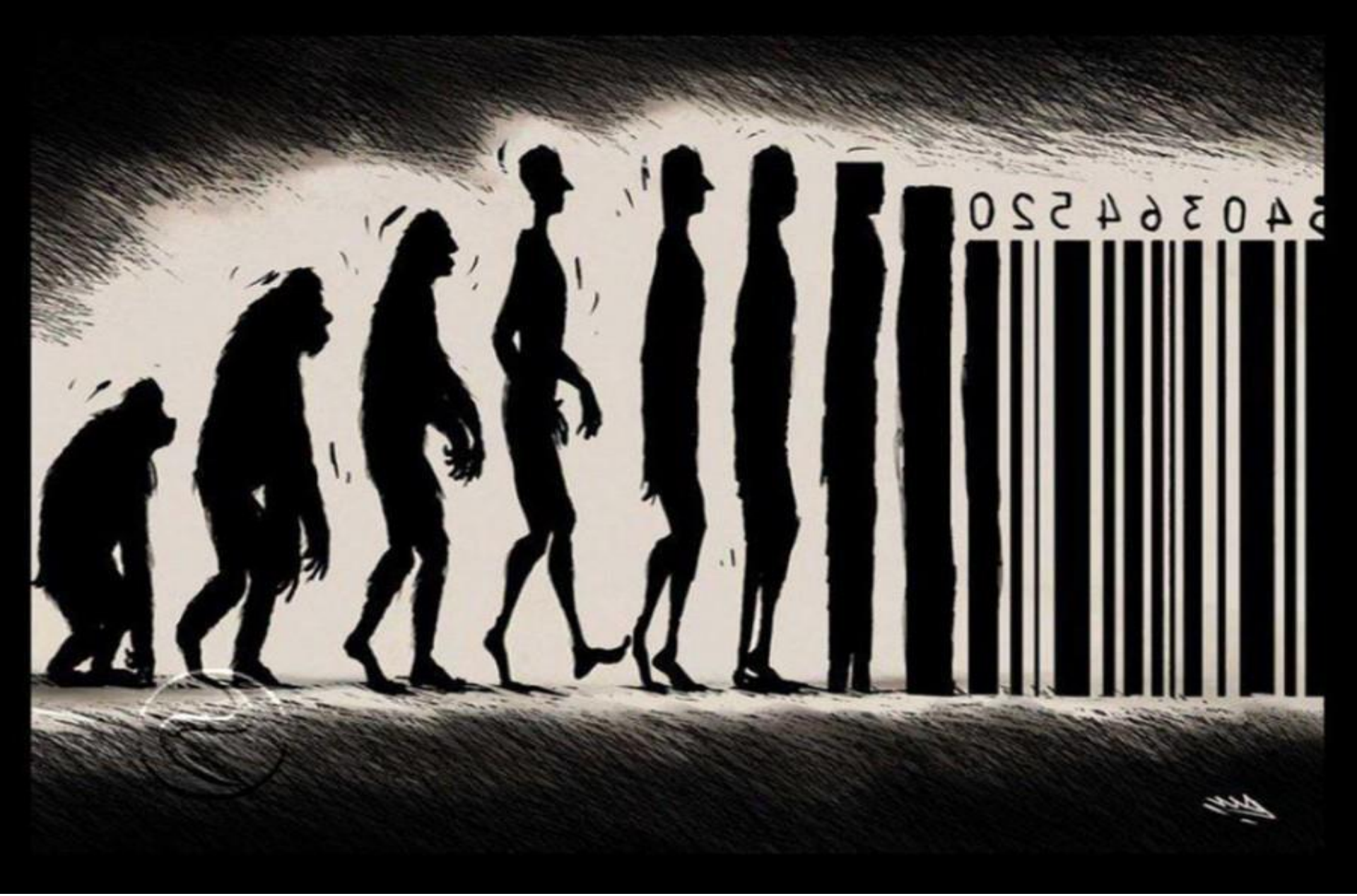

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

'STEADY AS SHE GOES'

Topambtenaar: 'Onderwijsaanbod sluit niet aan op vraag economie'

17 januari 2019 07:48
Laatste update: 34 minuten geleden

Om de economie structureel sterker te maken moet het onderwijsaanbod beter aansluiten op de arbeidsmarkt.

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

40.000 deelnemers onderwijsstaking: ‘Staken is zilver, lesgeven is goud’

15 maart 2019, door: **Hoger Onderwijs Persbureau**
Foto’s: HOP, Melanie Zierse

, - Laatste wijziging op 15 maart 2019, 19:07

WAGENINGEN UR
For quality of life

The Doughnut of social foundations and planetary boundaries (Raworth 2017)

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Wat moeten wij kunnen om bij te dragen aan een duurzamere wereld?

Welke waarden zijn nodig om bij te dragen aan een duurzamere wereld?

Welke ruimte is nodig voor iemand om zich duurzaam te kunnen ontplooien en verbinden?

Vrij naar Biesta, 2012

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Wals, 2019

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Voorbeeld systeemdenken

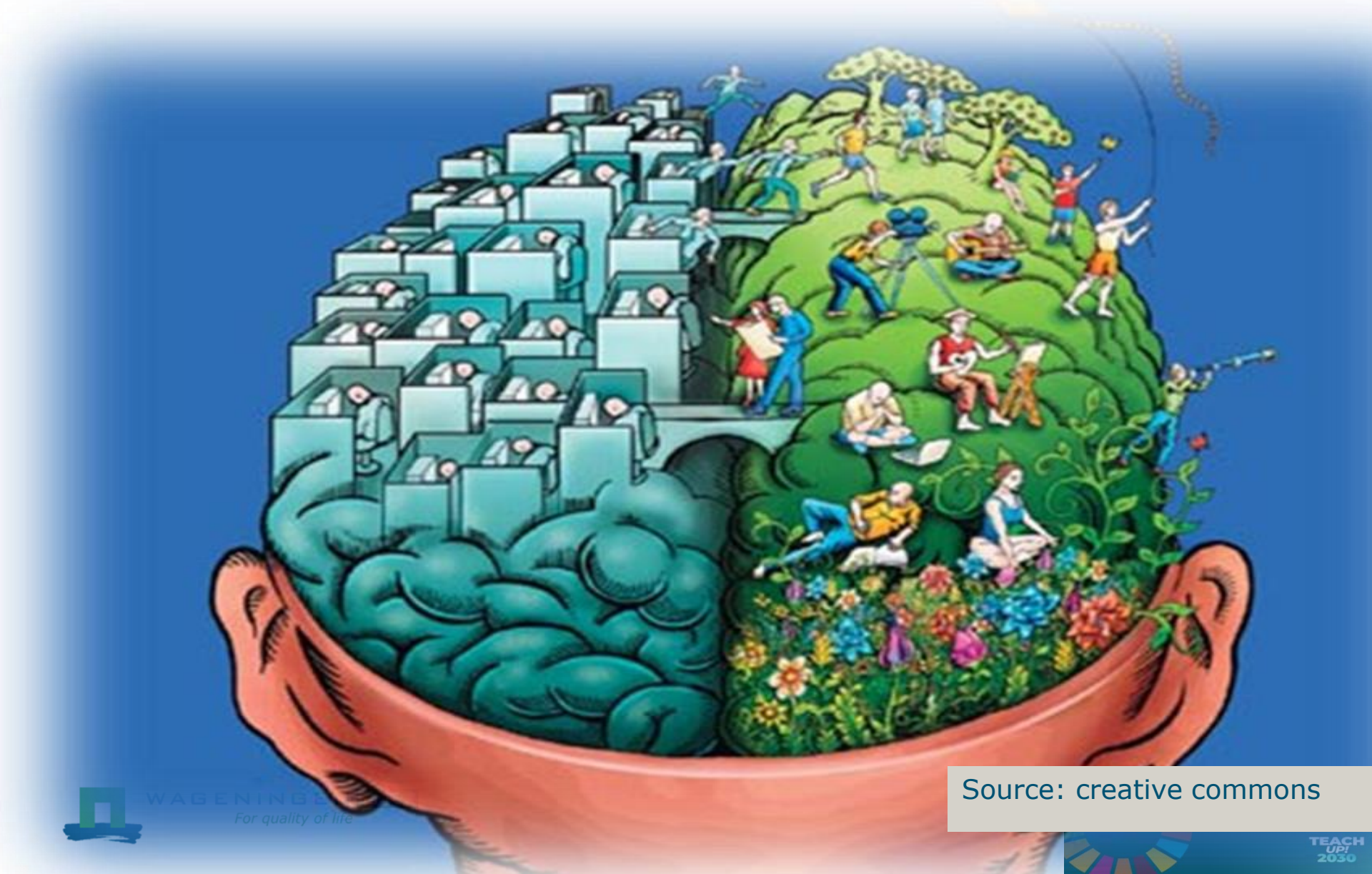

Source: creative commons

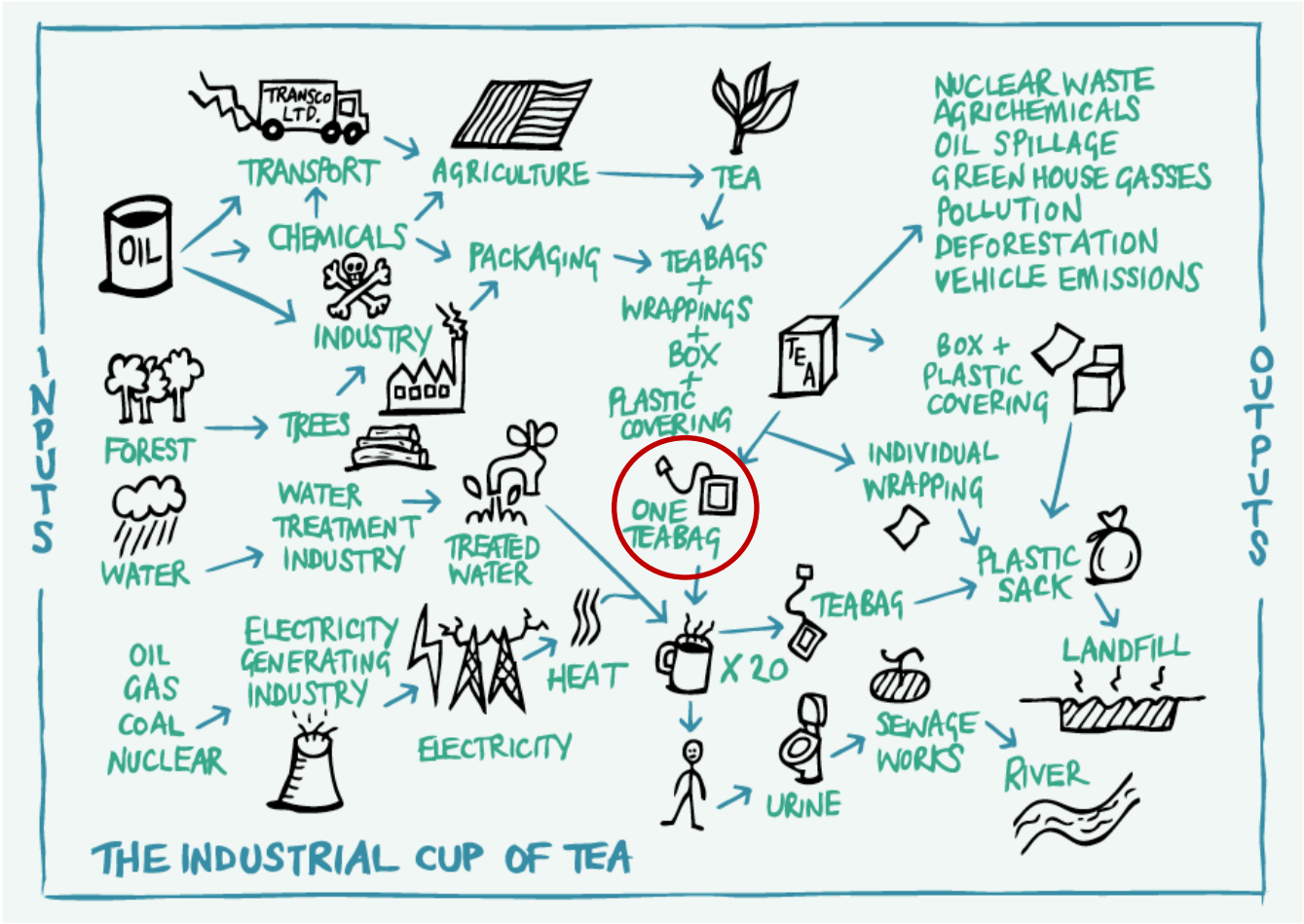

5 GENDER EQUALITY
12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
10 REDUCED INEQUALITIES
11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING
8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
13 CLIMATE ACTION
2 ZERO HUNGER
15 LIFE ON LAND
17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS
1 NO POVERTY
14 LIFE BELOW WATER
6 CLEAN WATER AND SANITATION
9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE
16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS
WAGENINGEN UR
For quality of life
TEACH UP! 2030

Voorbeeld: 'Tegendraadsdenken'

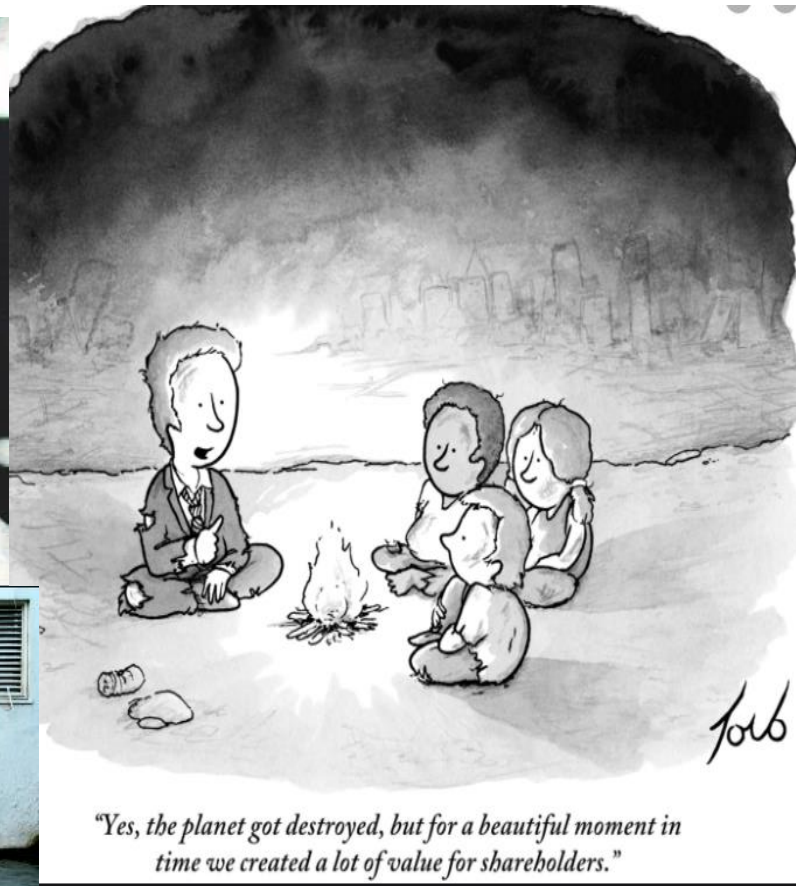

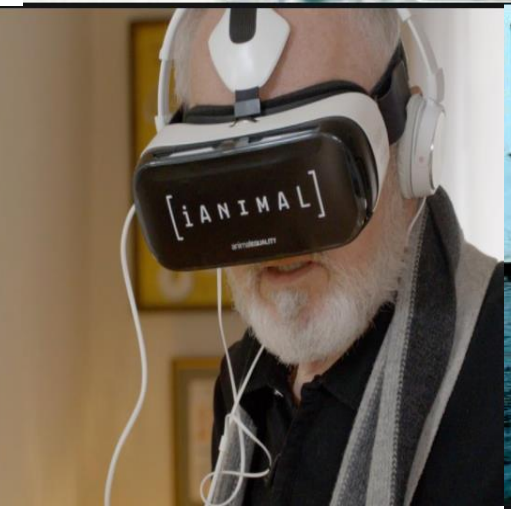

WAGENINGEN UR
For quality of life

Whole School Approach

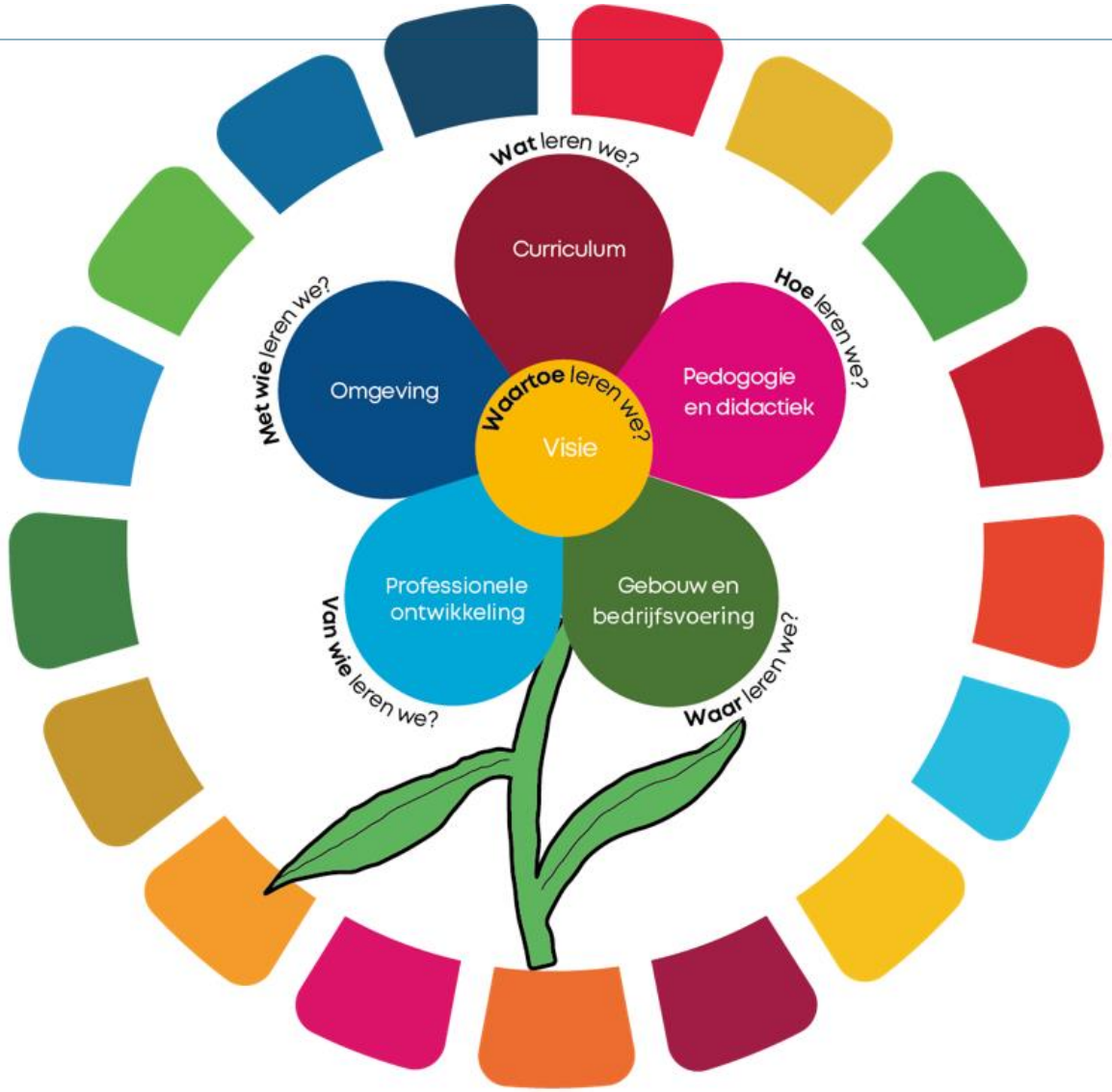

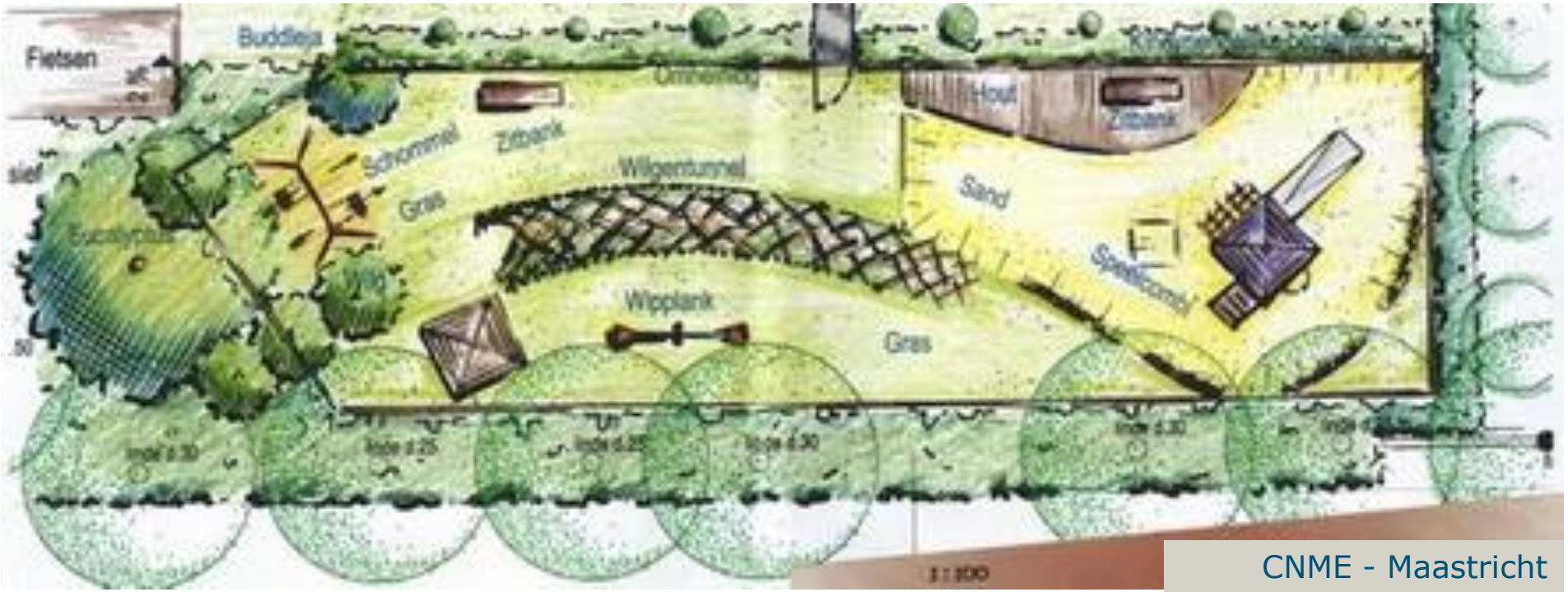

CNME - Maastricht

Platform Haarlem Groener

WAGENINGEN UR
For quality of life

TEACH UP! 2030

Sustainability is not just something to learn, it's something to live!

Voorbeelden

- Repair Cafe's -> verlengen levensloop
- Second Life Re-design Labs -> herontwerpen, nieuw leven
- Critical Sustainability Investigations (CSI) – Ontrafelen en herontwerpen / sluiten van ketens
- Walking the talk ->Verkleinen van de ecologische voetafdruk van de school
- Student Sustainability Challenges
- SDG-maand (iedere maand een nieuwe SDG-centraal)
- Rekenen aan ongelijkheid, groei, afname -> duurzaamheid als rijke context voor vakken/domeinen
- Citizen science – collectieve monitoring voor duurzaamheid

Curriculumhervorming over de grens

3 Pijlers

curriculum.nu

- Technologie
- Gezondheid
- Duurzaamheid

Van vakken naar domeinen

Grote vakoverstijgende opdachten

30% Vrije Ruimte

Groen Cement
www.groencement.n

NatuurWijs

UNESCO
United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
UNESCO
Associated
Schools

Earth
Charter
Initiative

BILDUNG
JAAR
PROGRAMMA
Hoe nú
Mens
te zijn?

Eco-Schools

O3
Utrecht
Duurzaam Voortgezet Onderwijs

GEZONDE
SCHOOL

DUUR
ZAAM
DOOR

GEO
FUTURE
EEN INITIATIEF VAN HET KNAG
SCHOOL

DUURZAME
PABO

curriculum.nu

M( )RGEN
Het studentennetwerk
voor een duurzame
toekomst

Duurzaam MBO

KlimaatGesprekken
part of Carbon Conversations

Green Office
Wageningen

AMS
AMSTERDAM INSTITUTE FOR
ADVANCED METROPOLITAN SOLUTIONS

TIME IS NOW
FOUNDATION

WAGENINGEN UR
For quality of life

Groene
school
pleinen

LEREN VOOR MORGEN

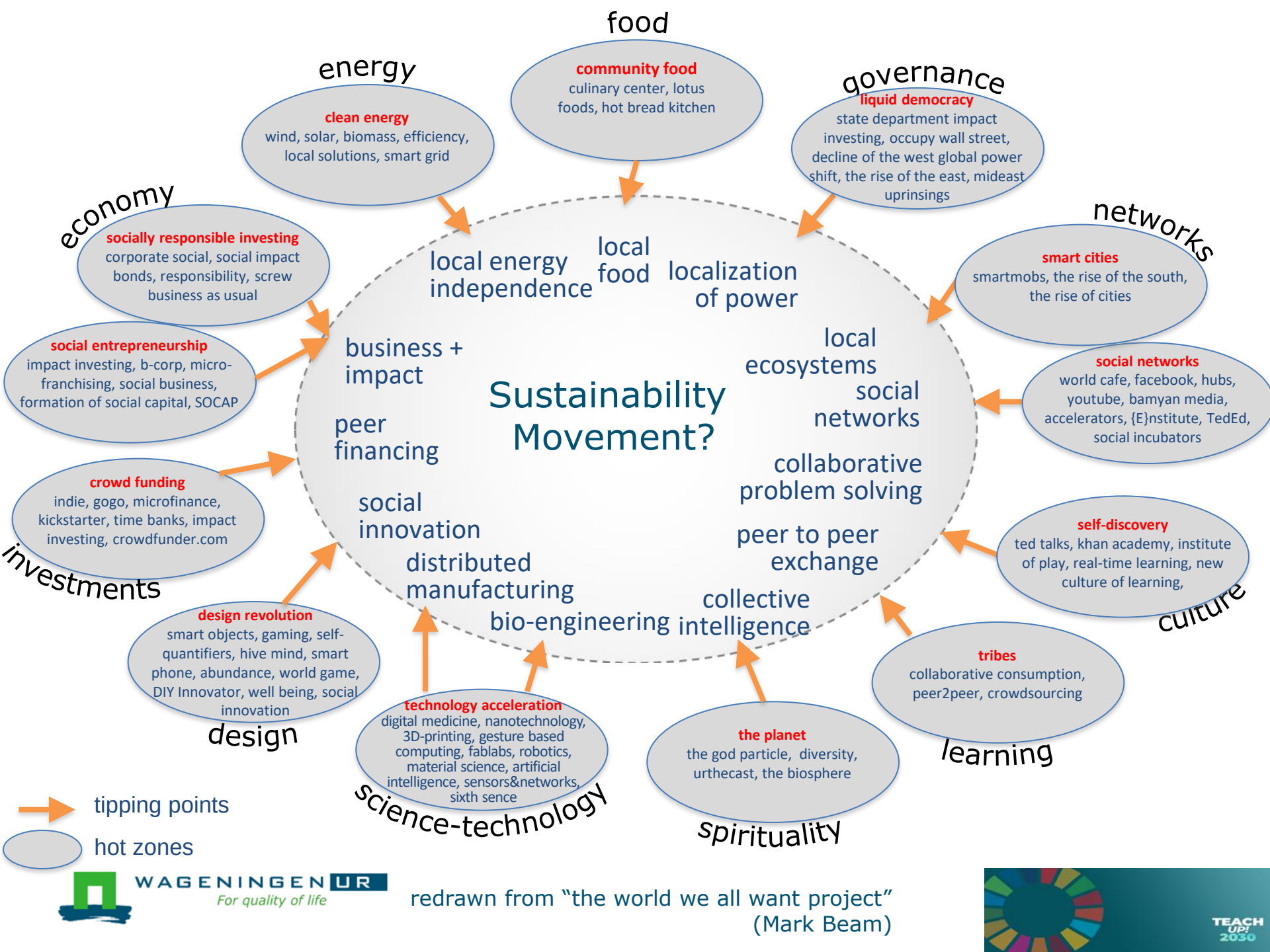

WAGENINGEN UR
For quality of life

redrawn from "the world we all want project" (Mark Beam)

TEACH UP! 2030

Conclusies

- Dysfunctioneel en gewetenloos economisch system... ingrijpende ecologische en sociale gevolgen
- Tegenbewegingen komen langzaam opgang vanuit verschillende richtingen en motieven…. ook in onderwijs
- Ontwikkelen van moreel kompas, duurzaamheids-competenties, nieuwe pedagogisch-didactische arrangementen en concrete handelingsperspectieven... essentieel
- Systemische problemen vragen om systemische oplossingen... whole school approach is een voorbeeld daarvan vanuit het onderwijs
- Tegendraadsheid / het vermogen om hardnekkige routines to verstoren is nodig

Dank voor jullie aandacht!

Twitter: @arjenwals

Email: arjen.wals@wur.nl

Blog: www.transformativelearning.nl

Source: Banksy